

ALEKSANDRI SÕNUMID

Märts 2005

nr 3(29)

+

Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimel

Kristus on ülestõusnud!

Üks väike palveke muudab inimese elu. Tõesti muudab. Tõstab inimese pimedast ruumist välja päikese kätte ja asetab ta teise tõelisesse elama. Ja selle muutunud inimese kaudu muutub mitte ainult üks, vaid väga paljud. Tema ja nende jumalanäolisus taastub ja nad kõnnivad maa peal kui jumalad. Ja kõik muutub ja on pidevas muutumises Jeesuse poole, tema sarnaseks.

Muutunud inimene tunneb ja näeb endas ära selle, et ta on pärit Jumala juurest, elab koos Jumalaga Jumalas ja on pidevas liikumises Jumala juurde kohtuma palgest palgesse. Ja iga inimene on ta jaoks nagu Kristus, kes on teda tervitama tulnud ja ta tervitab oma ligimest: ole õnnistatud, mu rõõm. Ja Jeesus õnnistab teda, lastes ligimesel teha ja ütelda talle seda ja teist.

Ta ei arva endast midagi, kui vaid seda, et ta ei kõlba kuhugi ja mitte midagi suurt ta kaudu ei sünni. Ta usaldab inimesi ja loodab nende peale ja abistab neid ja kutsub neid endale appi, sest ta ise ei pruugi ju osata seda või teist piisavalt hästi. Ta on rõõmus inimeste ja kogu loodu ja temale antud elu üle ja õnnistab Jumalat selle kõige eest.

Ja surma pole ta jaoks, on ainult lahkumine siit ilmast Jeesuse juurde tollesse teise tõelisse tõelisusse olema. Ja see on ütlemata ilus - mitte puhkamine pontsakate inglite pasunakoori saatel, vaid pidev muutumine Jeesuses Jeesusesse.

Ta teab, et täiuslik inimene on see, kes areneb täiuslikkuse suunas ja nii saab olema ka pärast maapealset elu. Ta teab, et kui on olemas kohalejõudmine, valmistaamine, peab ta tunnistama, et Jumal on loonud inimese, kes on määratud surema, olematuks saama. Seepärast ta ei muretse, et saada täiuslikuks enne oma uinumist ja ei looda, et saab selleks kunagi hiljem Jeesuse juures, sest ta juba on täiuslik Jeesuses, sest ei ela enam tema, vaid Kristus temas ja tema kaudu kõigi teiste jaoks. Aamen.

Preester Orenti,
märts 2005,
Tartus

Kõigepüham Jumalasünnitaja, päästa meid!

Püha Johannes Damaskusest

Ortodoksse usu täpne esitus

III osa

I (XLV) peatükk

Jumalikust armumajapidamisest, hoolepidamisest meie eest ja meie päästest.

Niisiis sai inimene kurjusevärssti poolt, pahareti rünnakust, petetud ega täitnud Looja käsku. Seepärast riisuti ta armust paljaks, ta kaotas Jumala ees usalduse, kuid sai omale katteks vaevalise elu karmuse - seda tähendavad viigilehed - ja rõivaks

surma ehk surelikkuse ning liha jämedakoelisuse - seda tähendavad nahast tehtud rõivad. Jumala õiglase kohtumõistmise alusel aeti ta ka paradiisist välja, mõisteti surma ning hukatuse alla. Kuid halastav olemise andja ning heaolu kinkija ei jätnud inimest maha, vaid kutsus teda pöördumisele ning kasvas teda algusest peale mitmel viisil: kitsikuse ja hirmuga, veeuputuse ning peaaegu kogu liigi hävinguga, keelte segunemise ning jagunemisega, inglite illumistega, södadega, võitude ja kaotustega, tunnustegude ja imedega, mitmesuguste vägedega, seaduste ja prohvetitega. Kõige selle mõte oli inimese tagasipöördumine heaolusse ning selle patu kustutamine, mis oli paljudel viisidel levinud ja inimese orjastanud ning kuhjanud tema ellu kõiksugust kurja. Kuna surm tuli maailma patu läbi nagu metsik ja taltsutamatu kiskja, kes reostab inimese elu, pidi see, kel tuli lunastada inimene, olema patuta, patu pärast süütu surema. Ka loomust tuli kinnitada, uuendada ning kasvatada tegudes; sellele tuli õpetada vooruse teed, mis viib välja hukatusest ning juhatab igavesse ellu. Tema suur inimesearmastuse ulgumeri tuli lõpuks ilmsiks, sest Tema ise, Looja ja Issand, astus oma loodu eest võitlusse ning tuli tegude õpetajaks. Ja kui vaenlane tüsatab inimest jumaluse lootusega, peteti teda Jumala poolt omaksvõetud lihaga. Nii toodi välja ka Jumala headus ja tarkus, õiglus ja vägevus. Headus selles, et Ta ei põlanud ära oma loodu nõtrust, vaid oli langenule armuline ning ulatas talle oma käe. Õiglus selles, et kui inimene oli kaotust kandnud, ei pannud Ta hirmuvalitsejat võitma kedagi muud ega tõmmanud inimest surmast vägivaldselt, vaid Tema, hea ja õiglane, tegi taas võitjaks selle, kelle surm oli ennemuiste patu läbi orjastanud, ning uuendas samasugusega samasuguse, kellele see oli võimatu olnud. Tarkus selles, et Ta leidis sellele võimatusele sobivaima lahenduse. Sest Jumala ja Isa heal tahtel Jumala ainusündinud Poeg ja Sõna, Jumal, kes on Jumala ja Isa hõlmas, Isa ja Vaimuga üheloomuline, enne aegu olev, alguseta,

alguses olev ning Jumala ja Isa juures olev, kallutas taevad ning tuli alla, see on: alandades alanduseta oma alandamatut kõrgust, laskus Ta oma teenijate tasemele ärarääkimatu ja äramõistmatu laskumisega - seda tähendab allatulemine. Nõnda Tema, kes on täielik Jumal, sai täielikuks inimeseks ning tegi tõeks kõigist uutest asjadest kõige uuema - ainsa uue siin päikese all -, mille kaudu ilmnis Jumala ääretu vägi. Sest mis oleks suurem kui Jumala inimesekssaamine? Ja Sõna sai Pühast Vaimust ja pühast ainsast neitsist ja Jumalasünnitajast Mariast muutumatult lihaks. Tema, ainus inimesearmastaja, sai Jumala ja inimese vahemeheks - mitte mehe tahtest ega soovist ega ühtest ega ka himus sünnitamisest, vaid Ta sigis Neitsi puhtas üsas Pühast Vaimust, nii nagu toimus Aadama esimene sündimine. Ta oli Isale kuulekas ning parandas meie sõnakuulmatuse inimese sarnasuses, mille ta meist võtnud oli, ning sai ka meile selle kuulekuse eeskujuks, ilma milleta ei saa pääseda.

II (XLVI) peatükk

Sõna sigimise ja Tema jumaliku lihakssaamise viisist.

Sest Issanda ingel saadeti püha Neitsi juurde, kes põlvnes Taaveti soost. On ju teada, et meie Issand on tärganud Juudast, kelle suguharust ükski ei ole saanud altari juurde (He 7:13-14), nagu ütles jumalik apostel. Sellest räägime täpsemalt hiljem. Kuulutades rõõmusõnumit, ütles ingel Neitsile: *Tere, kes sa armu oled saanud! Issand olgu sinuga* (Lk 1:28). Ja kui Neitsi oli imestunud sellest kõnest, ütles ingel talle: *Ära karda, Maria. Sest sa oled leidnud armu Jumala juures ja tood ilmale poja* (Lk 1:30-31) *ja sa pead temale nimeks panema Jeesus, sest tema päästab oma rahva nende pattudest* (Mt 1:21). Selle järgi tõlgitakse nimi Jeesus ka Päästjaks. Neitsi imestades: *Kuidas see võib sündida, kuna ma mehest ei tea?* (Lk 1:34) ütles ingel veel temale: *Püha Vaim tuleb su peale ja Kõigekõrgema vägi varjab*

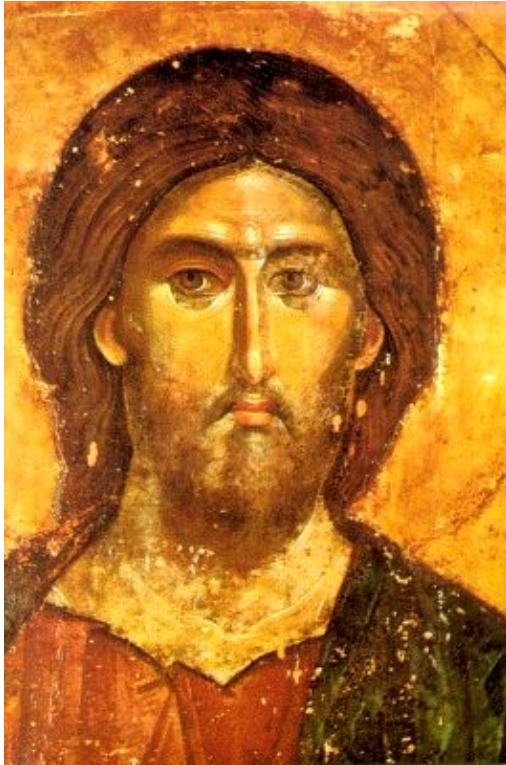
sind; sellepärast peab ka Püha, kes sinust sünnib, nimetatama Jumala Pojaks (Lk 1:35). Ja Neitsi ütles talle: Vaata, siin on Issanda ümmardaja; mulle sündigu su sõna järele (Lk 1:38).

Kui siis püha Neitsi oli andnud oma nõusoleku, tuli Püha Vaim tema peale Issanda sõna järgi, nii nagu ingel oli öelnud, ja andis samas nii väe võtta vastu jumaluse Sõna kui ka sünnitada. Ja siis varjas teda Kõigekõrgema Jumala isikuline tarkus ja vägi, Jumala Poeg, kes on Isaga üheloomuline, justnagu jumalik seeme ning hüüvistas tema veatust ja puhtast verest enesele liha, mida elustas sõnaline ja mõistuslik hing, meie põrmuseose esmaand - mitte seemne, vaid loomise kaudu Püha Vaimu vahendusel, mitte ka nii, et kuju oleks moodustunud väikeste lisanduste kaupa, vaid see sai ühekorruga täielikuks: Jumala Sõna ise toimis liha isikuna. Sest jumalik Sõna ei ühinenud eelnevalt olemasolnud lihaga, vaid asudes elama püha Neitsi üska, moodustas enesele kirjeldamatul viisil omas isikus puhta ainsa Neitsi verest liha, mida elustas sõnaline ja mõistuslik hing, võttis omaks inimese põrmuseose esmaanni ning Sõna ise sai liha isikuks. Niisiis on liha üheaegselt Jumala Sõna liha ning elav, sõnaline ja mõistuslik liha. Seepärast me ei ütle, et inimene sai Jumalaks, vaid et Jumal sai inimeseks. Sest oma loomult täieliku Jumalana sai Ta oma loomult täielikuks inimeseks, loomuse muutumata, ilma näilise armumajapidamiseta, vaid pühast Neitsist võetud sõnaliselt ja mõistuslikult elavas lihas. Lihal oli iseeneses olemine, millega Ta ühines isikuliselt segunemata, muutumata ning jagunemata - muutmata oma jumaluse loomust liha olemuseks või oma liha olemust oma jumaluse loomuseks. Samuti ei teinud ta oma jumalikust loomusest ja oma vastuvõetud inimloomusest ühte ühendatud loomust.

[Tõlgitud: Püha Johannes Damaskusest 1989. *Ortodoksisen uskon tarkka esitys I, II*. Suomentanut Johannes Seppälä. Joensuu: PunaMusta.]

PÜHA TIHHON ZADONSKIST

Kristus kutsub

Miks, sa inimene, minu hülgasid?
Miks hoiad sa mu vaenlase lähedusse?
Ära unusta, et ma sinu pärast tulin taevast maha.
Ära unusta, et ma sinu pärast sain lihasse.
Ära unusta, et ma sinu pärast sündisin Neitsist.
Ära unusta, et ma sinu pärast sain inimeseks.
Ära unusta, et ma sinu pärast sain alandlikuks.
Ära unusta, et ma sinu pärast sain vaeseks.
Ära unusta, et ma sinu pärast elasin maa peal.
Ära unusta, et ma sinu pärast kannatasin tagakiusamist, laimu,
sõimu, vandumist, teotust, pilkamist, haavu.

Ära unusta, et mind sinu pärast süüdi tunnistati.

Ära unusta, et ma sinu pärast surin.

+

Tulin taevast maha, et sind taevasse tõsta.

Alandusin, et sind ülendada.

Vaesusin, et sind rikastada.

Kandsin haavu, et sind tervendada.

Surin, et sulle elu anda.

Sa patustasid, aga mina võtsin su patud enda kanda.

Sa olid süüdi, aga mina kandsin su süü.

Sa olid võlglane, aga mina maksin su võlad.

Sa olid surma mõistetud, aga mina surin sinu eest.

+

Selleks kõigeks sundis mind mu inimesearmastus: ma ei suutnud pealt vaadata sinu, hukkamõistetud kannatusi.

Miks sa ei hooli minu armastusest?

Armastuse asemel näitad sa viha.

Minu asemel armastad sa pattu.

Minuga töötamise asemel töötad kannatusega.

Mida leiad sa minus põlastusväärset?

Mispärast ei taha sa minu ligi tulla?

+

Kas igatsed head endale? - Hea on ju minus.

Kas igatsed õndsust? - Kõik õndsus on minus.

Kas ihaldad ilu? - Mis oleks minust ilusam?

Kas ihaldad õilsust? - Mis oleks õilsam Jumala Pojast ja Neitsist?

Kas igatsed kõrgust? - Mis oleks taeva Kuningast kõrgem?

Kas igatsed au? - Kes oleks minust aulisem?

Kas igatsed rikkust? - Kõik rikkus on minus.

Kas igatsed tarkust? - Mina olen Jumala tarkus.

Kas igatsed sõprust? - Kes on sõbralikum ja armastavam minust, kõikidele hinge andjast?

Kas otsid abi? - Kes teine aitab, kui mina?

Kas otsid arsti? - Kes teine tervendab, kui mina?
Kas otsid rõõmu? - Kes teine rõõmustab, kui mina?
Kas otsid tröösti kurvastuses? - Kes teine trööstib, kui mina?
Kas otsid puhkust? - Minu juures on su hingel puhkus.
Kas otsid rahu? - Mina olen hinge rahu.
Kas otsid elu? - Minu juures on elu allikas.
Kas otsid valgust? - Mina olen maailma valgus.
Kas otsid tõde? - Mina olen tõde.
Kas otsid teed? - Mina olen tee.
Kas otsid Taevasse juhatajat? - Mina olen uskujate juhataja.

+

Mis see on, mille pärast sa ei taha minu juurde tulla?
Kas kardad läheneda? - Kellele on mugavam läheneda kui minule?
Kas kardad paluda? - Kelle palvet olen ma keeldunud täitmast?
Kas patud takistavad sind? - Mina surin patuste eest.
Kas sind piinab su pattude rohkus? - Rohkem on minul halastust.
*Tulge minu juurde kõik, kes olete vaevatud ja koormatud, ja
mina annan teile hingamist! (Mt 11: 28)*

[Püha Tihhon Zadonskist 1984. Kristus kutsub. - Usk ja Elu: Eesti Apostlik-
Õigeusu Kiriku väljaanne nr 2 (45), lk 3-4.]

Veebruarikuu kroonika Issanda aastal 2005

- 10. ja 11. veebruaril pani grupp kogudusenoori koos Margus Lepvaltsiga kirikukeskusest uues kirikumajas uue elaniku jaoks kokku uut mööblit.
- 12. veebruaril käis arhimandriit G. Papatomas esimest korda uut maja kaemas. Ka meie preester kohtus temaga sel korral. Järgmisel päeval astus arhimandriit veel kord majast läbi. Seekord juba koos piiskopiga.
- 13. veebruaril sõitis mitu koguduseliiget Muhumaale toetama vanatädi Ellat leinavaid Margareetat ja pühapäevakoolilast Makariost. Matma oli palutud kohalik preester Andreas, oma vaimulikele lastele oli tuge pakkuma tulnud ka preester Orenti. Matusel, mis järgmisel päeval aset leidis, laulsid Aleksandri koguduse lauljad, keda oli kohale saabunud lausa kolm.
- 17. veebruaril, nagu kutsutud, mindi õnnitlema isa Martinit sünnipäeva puhul. Õnnitlemas olid isa Orenti ja kolm lauljat. Lauljate vähesuse tõttu oli lubatud kontsert pisut kahvatu.
- 22. veebruaril sõitis preester Orenti koos mitme koguduseliikmega isa Nikolai matustele Saatsesse. ***Igavene mälestus.*** Diakon Nikolaid jäi leinama abikaasa Anna laste, lastelaste ja sugulastega ning kogu Saatse kogudus. Matusel teenis kaheksa preestrit ja piiskopi diakon.

PALJU AASTAID!

Nimepäevalapsed:

19.03 Hillaria Laura Punak

Sünnipäevalapsed:

- 4.3 Michael Zeisik
- 04.03 Olga Kuus
- 08.03 Timoteos Tanel Vassel
- 19.03 Ireene Airiin Demir
- 20.3 Maria Sepper
- 21.03 Ireneus Janek Jakoby
- 21.03 Johanna Sing
- 23.3 munkpreester Orenti
- 26.03 Agape Edina Csüllög
- 27.03 Aleksander Sampu
- 30.03 Lukia Koidula Muru-Eenola

MÄRTSIKU JUMALATEENISTUSED
EAÕK PÜHADE ALEKSANDRITE KOGUDUSES

5.03, <i>laupäev</i>	17.00 Õhtuteenistus	Lihastloobumise laupäev. Surnutemälestuse laupäev. Märter Konon ja märter Iraida. P Markus Paastuja Egiptusest (5.s)
6.03, <i>pühapäev</i> <i>7. lauluviis</i>	10.00 LITURGIA	Lihastloobumise pühapäev. Viimsekohtu pühapäev. Früügia 42 märtrit (u 845)
12.03, <i>laupäev</i> Lihapaast	17.00 Õhtuteenistus	Piimastloobumise laupäev. Vagade askeetide mälestuspäev. Vaga Teofanos Usutunnistaja (818). Gregorius Kahekõnepidaja, Rooma paavst (604). Vaga Siimeon Uusteoloog (1022)
13.03, <i>pühapäev</i> <i>8. lauluviis</i> Lihapaast	10.00 LITURGIA 12.00 Õhtuteenistus	Andeksandmise pühapäev. Piimastloobumise pühapäev. Vaga Konstantinoopoli patriarhi Nikeforose säilmete teisaldamine (846)
14.03, <i>esmaspäev</i> SUURE PAASTU ALGUS, 1. NÄDAL <i>Paastupäev</i>	17.00 Vaga Kreeta Andrease Suure kaanoni lugemine	Vaga Feognosti, Kiievi ja kogu Venemaa metropoliit (1353). Nursia vaga imeteotegija Benediktus (543)
15.03, <i>teisipäev</i> <i>Paastupäev</i>	17.00 Vaga Kreeta Andrease Suure kaanoni lugemine	Apostel Aristubulos 70ne hulgast (1.s). Märtrid Agapios ja Publios kaaslastega Kaisareast (303)

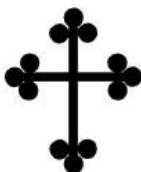
16.03, <i>kolmapäev</i> <i>Paastupäev</i>	10.00 Ennepühitsetud andide <u>LITURGIA</u> 17.00 Vaga Kreeta <i>Andrease Suure</i> <i>kaanoni lugemine</i>	Piiskopmärter Aleksander, Rooma paavst (119). Märter Sabinus Egiptusest (287). Vaga Kristodulos Patmoselt (1093)
17.03, <i>neljapäev</i> <i>Paastupäev</i>	17.00 Vaga Kreeta <i>Andrease Suure</i> <i>kaanoni lugemine</i>	Vaga Jumalamees Aleksios (411). Iirlaste apostel piiskop Patrick (461?)
18.03, <i>reede</i> <i>Paastupäev</i>	17.00 Ennepühitsetud andide <u>LITURGIA</u>	Jerusalemma peapiiskop Kyrillos (386). Püha Inglismaa kuningas Edward Märter (u 978). Püha piiskop Nikolai (Velimirovitš) (1956)
19.03, <i>laupäev</i> <i>Paastupäev</i>	17.00 Õhtuteenistus	SUURE PAASTU 1. LAUPÄEV. Suurmärter Teodoros Teroni mälestuspäev. Rooma märtrid Daria ja Krysantus ja kaaskannatajad (283). Vaga Innokenti, vaga Nil Sorski õpilane (1521)
20.03, <i>pühapäev</i> 1. lauluviis <i>Paastupäev</i>	10.00 Basilio Suure <u>LITURGIA.</u> <i>Ristikäik kiriku sees</i>	SUURE PAASTU 1. PÜHAPÄEV. Õigeusu märter Fotina, Samaaria naine (1.s). Püha Savva kloostri tapetud pühad isad Joannis, Sergi, Patrick jt (796)
23.03, <i>kolmapäev</i> <i>Paastupäev</i>	17.00 Ennepühitsetud andide <u>LITURGIA</u>	Tsitsiilia märter Nikonus (251). Vaga Kiievi koopakloostri igumen Nikon (1088)
24.03, <i>neljapäev</i> <i>Paastupäev</i>	17.00 Õhtuteenistus	Piiskopmärter Artemon (1.- 2.s). Vaga Sakarias Erak

<p>25.03, reede <i>Paastupäev</i></p>	<p>10.00 <u>LITURGIA</u></p>	<p>Kõigepühama Jumalasünnitaja Ikkaneitsi Maria Rõõmukuulutamise püha.</p>
<p>26.03, laupäev <i>Paastupäev</i></p>	<p>17.00 Õhtuteenistus</p>	<p>SUURE PAASTU 2. LAUPÄEV. Peaingel Gabrieli üldmälestuspäev. Lahkunute mälestuspäev. Piiskopmärter Ireneus Ungarist (304). Vaga erak Basilios Uus Konstantinoopoli lähedalt (10.s)</p>
<p>27.03, pühapäev <i>2. lauluviis Paastupäev</i></p>	<p>10.00 Basilios Suure <u>LITURGIA</u></p>	<p>SUURE PAASTU 2. PÜHAPÄEV Püha Gregorios Palamase pühapäev. Märter Matrona Tessaloonikast (3.-4.s). Märtrid Fileetas Senaator ja ta naine Liidia Illüüriast (117-138). Vaga Johannes Erak Egiptusest (394-395)</p>
<p>30.03, kolmapäev <i>Paastupäev</i></p>	<p>17.00 Ennepühitsetud andide <u>LITURGIA</u></p>	<p>Püha Johannes Redelikirjutaja, Redeli autor (7.s). Apostlid Sostenes, Apollos, Kefas ja Epafroditos 70ne hulgast. Irkutski piiskop Sofroni (1771)</p>

- ◆ Kantselei on avatud teisipäeviti kell 12.00 - 14.00 alumises kirikus
- ◆ **Patutunnistus** toimub reedeti alates 19.00 ja preestriga kokkulepitud ajal
- ◆ Liturgia mittetoimumise korral viiakse läbi aseteenistus

SISUKORD:

Preester Orenti läkitus.....	2-3
P Johannes Damaskusest: Ortodoksse usu esitus.....	4-7
P Tihhon Zadonskist: Kristus kutsub.....	8-10
Veebruarikuu kroonika.....	11-12
Palju aastaid.....	12
Märtsikuu jumalateenistused.....	13-15

NB! *Aleksandri Sõnumeid* saab tellida paber- või veebikujul
Tellimishind aastaks on 150.-
Tellimissoovist teata ajalehe toimetusele
Arveldusarve Hansapangas: 22 101 141 8473

EAÕK Tartu Pühade Aleksandrite Kogudus

Postiaadress: PK 99, 50002 TARTU

Kiriku aadress: Sõbra 19a, 50107 TARTU
Tel: 5202 317

Arveldusarve Hansapangas: 22 101 141 8473

Koguduse vaimulik: preester Orenti, tel: 5280 848, e-post:
orenti@hot.ee

Sõnumite toimetus: sassi.kokutus@mail.ee
Postiaadress: PK 99, 50002 TARTU